

Bij agendapunt 4

Voorstel tot opheffing van de vereniging

In deze vergadering legt het bestuur het voorstel aan de ALV voor om in te stemmen met ontbinding van de vereniging. Met dit voorstel rondt het bestuur een verkennend traject af waarbij (kort samengevat) is nagegaan hoe de vriendenvereniging in de toekomst het beste steun kan geven aan Museon-Omniversum. Het bestuur is tot de conclusie gekomen dat dit het beste kan door de werving van Vrienden en het onderhouden van het vriendenbestand nadrukkelijker onder te brengen bij Museon-Omniversum. Dit betreft óók de exploitatie van de winkel.

De directie van Museon-Omniversum van haar kant ziet mogelijkheden om de Vrienden directer aan te spreken en te betrekken bij de activiteiten vanuit de One Planet ambitie en ziet kansen voor een aansprekend donateursprogramma. Daartoe is het voornemens een Vrienden stichting op te richten. Museon-Omniversum is volop bezig met het ontwikkelen van plannen voor de toekomst van Museon-Omniversum en voor haar Vrienden. De inhoud ervan geeft het bestuur van de vriendenvereniging vertrouwen dat de toekomst van de Vriendenvereniging is gewaarborgd.

In bijgaande notitie wordt in deel I een nadere toelichting gegeven met betrekking tot het voorstel om de vereniging op te heffen. In deel II belicht het Museon-Omniversum haar plannen voor de toekomst.

De notitie is in nauwe samenwerking met de directie van het Museon-Omniversum tot stand gekomen.

Toekomst van de Vrienden van Museon-Omniversum

Deel I

1. Inleiding

Het werven en binden van Vrienden aan Museon-Omniversum is een gemeenschappelijke zorg van zowel de Vrienden als van Museon-Omniversum. De Vrienden ondersteunen met jaarlijkse bijdragen de doelstellingen van Museon-Omniversum. Een krachtige Vriendengroep duidt op maatschappelijk draagvlak. Al geruime tijd is de trend dat het aantal Vrienden terugloopt. Om die reden is het bestuur van de Vrienden in 2017 een heroriëntatieproces gestart en het bestuur heeft Museon en Omniversum daarbij betrokken. Vastgesteld is dat Museon en Omniversum een actieve rol moeten spelen bij de werving van Vrienden en bij het onderhouden van de relaties met Vrienden. Die afspraak is in 2018 vastgelegd in een gezamenlijke intentieverklaring.

De praktijk is echter weerbarstig gebleken en het aantal leden van de vereniging is verder gekrompen. Terugloop van leden van verenigingen is overigens een brede maatschappelijke trend. De fusie per 1 januari 2022 en de consequenties daarvan voor Museon-Omniversum en de One Planet visie, waren voor het bestuur van de Vrienden een concrete aanleiding om de positie en het functioneren van de huidige Vriendenorganisatie expliciet tegen het licht te houden. In de afgelopen twee jaar is met de directie van Museon-Omniversum besproken hoe het potentieel van de Vrienden en de winkel beter benut kan worden; hoe we weer nieuwe energie in de bestaande groep Vrienden krijgen en hoe we een vernieuwd bestand met andere en jongere doelgroepen krijgen. Hoe bovendien de fusie van Museon-Omniversum hieraan een impuls kan geven.

2. Voorstel tot ontbinding van de Vereniging

In de Jaarvergadering april 2022 heeft de voorzitter uiteengezet dat het bestuur nadrukkelijk de koers van Museon-Omniversum met One Planet ondersteunt en dat het mogelijkheden ziet om Vrienden aan de doelstellingen te binden. Zij heeft toegelicht als bestuur zoekende te zijn naar een passende vorm/structuur waarbij de Vrienden steun kunnen geven aan Museon-Omniversum. One Planet, de nieuwe programmering en ambitie van Museon-Omniversum, is daarbij leidend. Ook het assortiment van de winkel is punt van aandacht om beter aan te laten sluiten bij One Planet.

De bedoeling van het bestuur bij deze verkenning was om het onderhouden van het Vriendenbestand en de exploitatie van de winkel veel nadrukkelijker onder te brengen bij Museon-Omniversum. Museon-Omniversum ziet de relevantie van een Vriendenbestand en museumwinkel, kent de potentie aan additionele inkomsten en heeft in principe de organisatie en deskundigheid om een en ander op een hoger niveau te brengen.

De directie van Museon-Omniversum ziet bovendien mogelijkheden om de Vrienden directer aan te spreken, te werven en te betrekken bij de activiteiten vanuit de One Planet ambitie. Om de Vrienden en donateurs dichterbij Museon-Omniversum te positioneren en Museon-Omniversum in staat te stellen haar doelstellingen en ambities te realiseren, vindt het bestuur van de Vrienden het beter om daar als vereniging -als aparte entiteit- tussen uit te gaan.

Daarom stelt het bestuur aan de algemene ledenvergadering voor om de vereniging te ontbinden.

Het voorstel om de ontbinding van de vereniging in te laten gaan per 1 januari 2024¹. 2023 is nog een verenigingsjaar waarin de activiteiten worden voortgezet en waarin het bestuur de werkzaamheden verricht voor een goede overdracht die per 1 januari 2024 zijn beslag krijgt. In 2024 vindt de vereffening plaats door het bestuur.

Een andere consequentie van de gewenste herpositionering is het voornemen van het bestuur om het management van de winkel over te dragen aan Museon-Omniversum. Het streven is dat de overdracht medio van dit jaar een feit zal zijn.

3. Naar de toekomst toe

Met de directie van Museon-Omniversum is gesproken over haar ambities en plannen voor de toekomst met Museon-Omniversum en met de Vrienden. Als bestuur van de vereniging Vrienden kunnen we immers niet weloverwogen een besluit voorstellen zonder een goed beeld van het toekomstperspectief. Ook zijn discussies gevoerd over de toekomstige organisatievorm voor de Vrienden. Museon-Omniversum geeft de voorkeur aan een stichting met een goed donateursprogramma. Het bestuur heeft er vertrouwen in dat hiermee aan de Vrienden een goed alternatief wordt geboden.

¹ Het besluit tot ontbinding van de Vereniging wordt genomen door de Algemene Leden Vergadering. Voor het besluit is een meerderheid nodig van ten minste 3/4e van de uitgebrachte stemmen, in een vergadering waarin ten minste 1/20e van de leden aanwezig is of vertegenwoordigd is. Indien in de (eerste) Algemene Leden Vergadering niet het vereiste aantal leden aanwezig is, kan in een volgende Algemene Leden Vergadering, te houden binnen één maand na de eerste vergadering, het besluit tot ontbinding worden genomen met 3/4e meerderheid ongeacht het aantal aanwezige leden. (Artikel 17 Statuten Vereniging van Vrienden van Museon en Omniversum).

Deel II

1. Oprichting van een Stichting

De directie van Museon-Omniversum geeft er de voorkeur aan om een Vrienden Stichting op te richten en de gehele organisatie hiervan onder directe aansturing van Museon-Omniversum te brengen. Een stichting is de meest gangbare entiteit voor het onderbrengen van Vrienden in de culturele sector.² Een stichting biedt bovendien een meer flexibele organisatie en besluitvorming. In praktische termen betekent dit dat de ledenadministratie, de wervingsactiviteiten, de marketingcommunicatie, het management van de winkel en verdere administratieve activiteiten bij Museon-Omniversum komen te liggen. Oftewel, de gehele organisatie van de Vrienden komt onder directe verantwoordelijkheid en aansturing van Museon-Omniversum.

2. Huidige en toekomstige Vrienden

Museon-Omniversum waardeert de steun van de trouwe Vrienden. Bij het oprichten van de Vrienden Stichting zullen we volop aandacht hebben voor het behoud van de huidige Vrienden, omdat wij niet zonder hun steun willen en kunnen. Daarnaast zullen we ook nieuwe doelgroepen benaderen, zodat we een *community* rondom onze One Planet missie en een financieel gezonde Vrienden Stichting creëren.

2a. Huidige Vrienden

In 2022 hebben we de huidige Vrienden gevraagd wat zij belangrijk vinden aan het lidmaatschap en hoe zij over One Planet denken. 104 van de ca 800 Vrienden hebben de enquête ingevuld. Deze Vrienden zijn een trouwe groep leden, in de zin dat ze vaak langer dan 10 jaar lid zijn. Deze Vrienden geven aan Museon-Omniversum te steunen vanwege haar museumdoelstellingen, het tentoonstelling- en filmaanbod en de activiteiten/lezingen. Maar ook vanuit het gevoel van willen steunen en verbonden willen zijn aan een entiteit die zich richt op educatie, de jeugd en een duurzame toekomst. Dit waarderen wij ten zeerste en staat op één in ons aanbod voor de Vrienden.

Wij bieden een Vriend van de Stichting uiteraard dezelfde voordelen als bij het huidige Vriendenlidmaatschap, zoals gratis toegang, extra programma-activiteiten en regelmatige nieuwsupdates. Als Museon-Omniversum zullen we echter onderzoeken wat wij nog meer kunnen bieden, passend bij de huidige tijdgeest van lidmaatschappen, wensen van de Vrienden en hoe een Vriend iets kan betekenen voor de jeugd en zijn/haar duurzame toekomst. Want naar die verbinding zoeken wij continu.

2a.i. Nieuw lidmaatschap voor huidige Vrienden

Het lidmaatschap van de Vrienden Vereniging loopt tot 1 januari 2024. Museon-Omniversum benadert de huidige groep Vrienden na de zomervakantie 2023 met de vraag of zij vanaf 1 januari 2024 donateur van de Stichting willen worden. Zij kunnen nog 1 jaar (tot 1 januari 2025) onder dezelfde condities als bij de Vereniging en voor datzelfde bedrag donateur zijn. Zij worden dan van Verenigings-lid Stichting-donateur. Vanaf 1 januari 2025 gelden voor alle donateurs dezelfde condities.

² Een vereniging heeft leden; zij bepalen in de Algemene Leden Vergadering (ALV) het beleid, waaronder de hoogte van de contributies. In een Stichting bepaalt het bestuur het beleid.

2b. Nieuwe doelgroepen

Vanuit de missie, visie (zie bijlage) en strategie is het een logische keuze om ook de Vrienden als een gezamenlijke groep op te roepen actieve wereldburgers te laten zijn. Wij kunnen hen van kennis voorzien en inspireren en zij kunnen elkaar inspireren en enthousiasmeren op de thema's die aan de SDG's gekoppeld zijn. Met deze vorm kunnen wij ons onderscheiden van andere vriendenlidmaatschappen en een exclusieve betekenis aan onze Vrienden Stichting geven.

We vormen een *community*, waar Vrienden bij aan sluiten die het verschil willen maken. Cultuurliefhebbers met aandacht voor de natuur. Ondernemers die duurzame initiatieven ontplooiën. Senioren met veel kennis van zaken. Jongeren met een frisse blik en de wil om met nieuwe ideeën aan de slag te gaan. Mensen die kennis komen halen en brengen. Vrienden die graag een financieel steentje aan deze beweging bijdragen.

Vanuit de One Planet missie willen wij activerend zijn en ook jonge(re) doelgroepen oproepen bij ons aan laten sluiten. Het afgelopen jaar hebben wij dit al gedaan door met jongeren in gesprek te gaan tijdens de One Planet Talks. Wij zullen meer vormen ontwikkelen om de jeugd en jongvolwassenen aan ons te binden en hen via ons gedachtegoed en programmering te activeren onze planeet te beschermen.

Het doel van ons Vriendennetwerk is het bieden van een museum en grootbeeldfilmtheater en een beweging, waarbij mensen kennis maken met en samenwerken aan mondiale thema's, die hen inspireren tot het zijn van actieve wereldburgers om samen de planeet te beschermen.

3. Winkel

Museon-Omniversum heeft een sterke behoefte om de winkels (in beide gebouwen) onder hetzelfde management te brengen, om ook daar het gedachtegoed van One Planet verder door te voeren. Het management van de winkel bestaat uit: inkoopmanagement en winkelinrichting, verkoop en kassa, en winkelbezetting en -rooster.

Het winkelteam dat alles gaat regelen gaat bestaan uit:

- Winkelmanager: Dit is de huidige winkelcoördinator van Museon-Omniversum, verantwoordelijk voor inkoop en coördinatie van roostering;
- Winkelmedewerkers, waaronder vrijwilligersdiensten in de winkel, mogelijk aangevuld met mensen met afstand tot de arbeidsmarkt, etc.

Financiële overdracht van de winkel naar Museon-Omniversum kan los gezien worden van de andere activiteiten en is niet afhankelijk van het vormen van een andere juridische entiteit. De winkels zouden dan als geheel onder Museon-Omniversum worden gebracht.

Voorstel voor de overdracht is medio 2023. Dan heeft Museon-Omniversum tijd om een team, winkelbezetting en roostering op te zetten.

De huidige winkelvrijwilligers zullen door Museon-Omniversum gevraagd worden aan te blijven als vrijwilliger.

Bijlage 1

Visie

Wij werken aan een beter leven door ons in te spannen om onze planeet te beschermen en met respect om te gaan met alles en iedereen die daarop leeft. Door het inzetten van onze grootste krachten, de collectie vol verhalen en kennis en de impactvolle, visuele beleving van het grootbeeldfilmtheater, laten wij zien hoe mooi de wereld is en hoe alles met alles samenhangt.

Wij lichten een klein stukje uit dat complexe systeem. En door dat specifieke verhaal te vertellen, tonen wij de schoonheid van de samenhang.

De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties zijn ons houvast. Middels deze 17 thema's wordt in Museon-Omniversum een wenkend perspectief getoond. De SDG's zijn ons framework om te verhalen over klimaatbestendigheid en energietransitie/Van voedselzekerheid en van 'resilient cities". Van omgaan met water en over economische mogelijkheden voor iedereen. Over Wetenschap, Cultuur, Natuur.

De verhalen die wij vertellen zijn van alle tijden en gericht op de actualiteit van de genoemde thema's, met programma's die tot de verbeelding spreken. De verhalen laten zien voor welke omwenteling onze samenleving staat, op een manier die aanspreekt, inspireert en uitdaagt.

Missie

Museon-Omniversum inspireert nieuwe generaties om zich in te zetten voor een leefbare aarde voor iedereen. Wij zien het als onze taak om bezoekers te bewegen tot een actieve houding als wereldburgers. Daarbij motiveren wij onze bezoekers om onze planeet met respect te behandelen en te verbeteren.

“Wij delen het avontuur van de zoektocht naar oplossingen”

Dit doen wij op de volgende manieren:

- De basis wordt gevormd door onze uitgebreide en veelzijdige collectie (met objecten uit de wereld van natuur, cultuur en techniek) en onze films waarmee wij als geen ander impactvol verhalen kunnen vertellen.
- Met onze programma's verbinden we verleden, heden en toekomst.
- We verbinden cultuur met wetenschap en lokale identiteit met mondiale ontwikkelingen.
- Wij bieden vaste en wisselende tentoonstellingen en experiences op onze eigen locaties en buiten onze gebouwen en online. We creëren een museum en attractie ineen, die zowel familiepubliek als scholen als professionals op een actieve en onderhoudende wijze kennis laat maken met mondiale thema's, hen betreft bij de wereld en inspireert tot een actieve houding als wereldburgers.